

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 10-11 grudnia 2010 r.
na Wydziale Nauk Historycznych i Społecznych
Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku socjologia
na poziomie I i II

Informacje wstępne

1. Skład Zespołu Oceniającego

Przewodniczący – Profesor Janusz Mucha, Członek PKA,
Eksperci merytoryczni – Profesor Irena Machaj, Ekspert PKA i
Dr hab. Stanisław Fel, Ekspert PKA,
Ekspert formalny – mgr Izabela Kwiatkowska-Sujka,
Ekspert studencki – p. Michał Janisz,
Obserwator studencki – p. Ewa Gil.

2. Krótką informacją o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu

Z wystarczająco dużym wyprzedzeniem, Biuro PKA rozesłało ekspertom całość dokumentacji w postaci wydruków oraz w postaci elektronicznej. Przewodniczący Zespołu wysłał ekspertom własne materiały i dodatkowe informacje na kilka dni przed wizytacją, a potem spotkał się z nimi w hotelu wieczorem w przeddzień wizytacji.

Wizytacja rozpoczęła się punktualnie, w piątek 10 grudnia 2010 r. o godzinie 9:30, zgodnie z harmonogramem uzgodnionym przez Biuro PKA z Władzami Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W spotkaniu w Biurze Rektora Uczelni wzięli udział Rektor, ks. Profesor Henryk Skorowski, Prorektorzy – Profesor Dorota Kielak i ks. Profesor Jan Przybyłowski, Dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych, ks. Profesor Jarosław Koral, Dyrektor Instytutu Socjologii, ks. Profesor Tadeusz Bąk.

Wizytacja odbywała się zarówno w centralnych biurach Uczelni przy ulicy Dewajtis, jak i w Instytucie Socjologii przy ulicy Wóycickiego. Ekspertom zapewniono dobre miejsce pracy, z dostępem do Internetu. Prawie wszystkie potrzebne dokumenty były dostarczane sprawnie i szybko.

Wizytacja skończyła się w południe w sobotę 11 grudnia 2010 r., spotkaniem w takim samym gronie, jak spotkanie ją rozpoczynające.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego jest jedną z kilku warszawskich uczelni akademickich, jedną z kilku warszawskich uczelni związanych z organizacjami religijnymi, jednym z kilku polskich uniwersytetów katolickich. Kieruje się w swej działalności inspiracjami chrześcijańskimi, zachęcając młodzież do twórczego wysiłku, rozwijania zdolności oraz odpowiedzialnego przygotowania się do służby społeczeństwu. Poza celami badawczymi i „czysto dydaktycznymi”, Władze Uczelni podkreślają swe dążenie do kształtowania postaw w duchu wartości ogólnoludzkich, chrześcijańskich, obywatelskich i narodowych. Uczelnia pragnie być rzecznikiem dialogu, a w obszarze wyznaniowym – również ekumenizmu. Uniwersytet pozostaje w dobrych relacjach z władzami kościelnymi, państwowymi i samorządowymi, zwłaszcza województwa mazowieckiego, Miasta Stołecznego Warszawa, a także gmin ją otaczających. Uczelnia jest członkiem Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich. Raport Samooceny (dalej jako RS) dokładnie informuje o dziejach Uczelni, o jej strukturze, władzach, lokalizacji w dwóch kampusach, o studentach i o misji.

RS informuje też oczywiście o kierunku „socjologia”. Zespół Wizytujący uzyskał ponadto informacje od Władz Uczelni, Wydziału i Instytutu. Wykłady z socjologii prowadzono już na początku lat sześćdziesiątych XX wieku w Akademii Teologii Katolickiej (z której powstał UKSW). Od roku 1966 prowadzono tam wykłady oraz seminarium magisterskie z zakresu socjologii religii, zaś dwa lata później rozpoczęto prowadzenie seminarium doktoranckiego, które było kontynuowane w nowych strukturach organizacyjnych Uczelni. Kierunek socjologia w strukturach Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych ma, zdaniem Władz Instytutu, ugruntowaną pozycję. Przedstawiciele różnych ośrodków naukowych krajowych i zagranicznych biorą udział w konferencjach i sympozjach naukowych Instytutu. Interesują się nim też kandydaci na studia. W bieżącym roku akademickim zgłosiło się 980 chętnych do podjęcia studiów, z czego zostało przyjętych 200 osób na I rok studiów I stopnia.

Obecnie Instytut stoi u progu nowych wyzwań. Biorąc pod uwagę diagnozę rynku edukacyjnego, rynku pracy i sytuację demograficzną, dostosowuje swą ofertę edukacyjną poprzez nowe specjalności: Socjologia zarządzania i rozwoju lokalnego, Socjologia komunikacji międzykulturowej, Socjologia interpersonalnych i rodzinnych interakcji, jak również specjalność Badania opinii publicznej, polityki i rynku. Na zapotrzebowanie Episkopatu Polski przygotowano specjalność Nauczanie społeczne Kościoła, adresowaną szczególnie do osób duchownych.

Mając na uwadze zagospodarowanie potencjału intelektualnego pracowników Instytutu Socjologii, jak też biorąc pod uwagę zapotrzebowanie społeczne, od przyszłego roku akademickiego zostanie uruchomiony na Wydziale nowy kierunek studiów: „praca

socjalna”. Ma on umożliwić zdobycie niezbędnych kwalifikacji zawodowych dotychczasowym i przyszłym pracownikom Ośrodków Pomocy Społecznej Caritas.

Kierownictwo Instytutu Socjologii, a także pracownicy, dostrzegają duże możliwości rozwoju i uprawiania socjologii w Uczelni. Wynika to ze specyfiki tego Uniwersytetu, gdzie podejmuje się interdyscyplinarne zagadnienia badawcze, dotyczące m.in. postaw religijnych, wychowania chrześcijańskiego, czy interakcji w rodzinie katolickiej.

W ostatnich trzech latach nikt z pracowników Instytutu Socjologii nie otrzymał jednak żadnej nagrody od Władz Uczelni.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa

Zgodnie z § 26 statutu: organami kolegialnymi Uniwersytetu są Senat i rady wydziałów, natomiast jednoosobowymi: Rektor i dziekani.

Senat Uczelni działa w składzie, który jest zgodny z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz statutem Uczelni. Obszar rozpatrywanych spraw na posiedzeniach Senatu pozostaje w zakresie jego statutowych oraz ustawowych kompetencji. Na podstawie przedłożonej do analizy dokumentacji stwierdzono, iż Senat wywiązał się z obowiązków wynikających z następujących przepisów ustawy:

- art. 130 ust. 2 - określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych, które zostały wyrażone w *Uchwale Nr 58/2010 z dn. 24.06.2010 r.*;

- art. 169 ust. 2 – ustalił warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, a także podał uchwałę (*Uchwała Nr 30/2009 z dn. 23.04.2009 r.*) do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przekazał ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego. Dokumentacja będąca odzwierciedleniem pracy Senatu przechowywana jest w Rektoracie Uczelni. Z posiedzeń Senatu sporządzane są protokoły obrad, do których zwyczajowo dołącza się listy obecności oraz podjęte uchwały.

Rektor, zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 ustawy, jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Stwierdzono, iż Rektor dopełnił obowiązku nałożonego przez art. 35 ust. 1 ustawy, tj. przekazał ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego roczne sprawozdanie z działalności uczelni wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów. *Sprawozdanie z działalności uczelni za rok akademicki 2009/2010*, zatwierdzone zostało *Uchwałą nr 76/2010 Senatu UKSW z dn. 28.10.2010 r.*

Wysokość opłat wnoszonych przez studentów za wydawanie dokumentów została ustalona przez Rektora w *Zarządzeniu Nr 12/2009 z dn. 07.04.2009 r.* i jest zgodna z wymaganiami § 20 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 67 ust. 4 Ustawy udział przedstawicieli studentów i doktorantów w **Radzie Wydziału** nie może być mniejszy niż 20 %. Postanowienia niniejszego artykułu nie są przestrzegane w odniesieniu do Rady Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych, gdzie udział przedstawicieli obu grup wynosi jedynie 15%. Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż w obszarze zainteresowań Rady Wydziału znalazły się sprawy należące do jej kompetencji.

Dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, tj. zgodnie z wymaganiami art. 76 ust. 2 ustawy.

Obowiązujący w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie Regulamin Studiów jest zgodny z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin został wprowadzony z poszanowaniem art.161 ust.1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Nie budzi on większych wątpliwości, jedynym zastrzeżeniem jest odpłatność za egzamin komisyjny. Konkretnie uwagi dotyczące unormowań zawartych w Regulaminie zostały przedstawione w Załączniku numer 2.

W Uczelni istnieje Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów (Regulamin pomocy materialnej). W trakcie trwania wizytacji nie został przedstawiony Zespołowi Wizytującemu odpowiedni dokument Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego, który wyrażałby opinię władz Samorządu na temat uchwalonego Regulaminu. Treść regulaminu budzi jednak wątpliwości, a szczegóły zostały omówione w Załączniku numer 2.

Uczelnia podpisuje z każdym nowo przyjętym studentem umowę o świadczenie usług edukacyjnych, co jest zgodne z obowiązkiem ustawowym art. 160 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Umowa określa warunki odpłatności za studia w sposób jasny i przejrzysty. Jest sporządzona w dwóch jednobrzmiących kopiach po każdej dla strony. Zarówno umowa o warunkach odpłatności za studia niestacjonarne jak i Uchwała Senatu w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne wzbudzają pewne zastrzeżenia (por. Załącznik numer 2).

(Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych* i dydaktycznych

Kierunek socjologia jest prowadzony przez Instytut Socjologii, wchodzący w skład Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych UKSW. Siedziba Instytutu Socjologii oraz działalność dydaktyczna i pracownicza są ulokowane na terenie Campusu im. Księdza Rektora Ryszarda Rumianka, w Warszawie na Młocinach, przy ul. Wóycickiego 1/3.

Wydział Nauk Historycznych i Społecznych UKSW w Warszawie został powołany 16 czerwca 1987 roku na mocy zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pierwotnie

* Użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

nosił on nazwę Wydział Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych, a od 1999 roku funkcjonuje pod nazwą WNHIS. Obecnie funkcję dziekana pełni ks. dr hab. Jarosław Koral, prof. UKSW. W skład Wydziału wchodzi 5 instytutów, które łącznie zawierają 50 katedr. W Instytucie Socjologii, którym kieruje ks. dr hab. Tadeusz Bąk, prof. UKSW, lokuje się 12 katedr, co, zważywszy na ich merytoryczny charakter, należy uznać za wskaźnik wielowymiarowego charakteru naukowego Instytutu Socjologii. Instytut zatrudnia 32 pracowników naukowych na pełnym etacie, w tym 11 samodzielnych. Generalnie struktura organizacyjna IS zdaje się być pochodną liczby samodzielnych pracowników oraz ich zainteresowań naukowych.

Statut UKSW w Warszawie (Uchwała nr 53/2008) w rozdziale 2 &10 stanowi, iż podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu są wydziały, natomiast instytuty oraz katedry są jednostkami organizacyjnymi wydziału. Instytut wydziałowy jest strukturą o zadaniach dydaktycznych (prowadzenie kierunków studiów) oraz naukowo-badawczych, przy czym ma on wykonawczy charakter. Trzeba podkreślić, że wydziałowi jako podstawowej jednostce organizacyjnej nadaje statut bardzo szerokie uprawnienia, takie jak na przykład decydowanie o jego wewnętrznej strukturze organizacyjnej, o podziale i przeznaczeniu środków finansowych, o polityce personalnej, lokalowej czy naukowej (& 34-37). Takie rozstrzygnięcia organizacyjne odbierają autonomię instytutowi i ustanawiają pełną zależność np. aktywności naukowej pracowników od decyzji dziekana wydziału. Zespołowi wizytującemu artykułowano palące problemy pracowników, np. nadmierne zagęszczenie gabinetów, brak środków finansowych na udział w konferencjach, trudności finansowe w realizacji projektów badawczych. Co więcej, zdaniem pracowników Instytut Socjologii przynosi dochody, zarabia dla Wydziału, po czym jest on pozbawiany możliwości partycypowania w tych środkach ze względu na uznawanie np. za bardziej pilne potrzeby innych instytutów. Trzeba podkreślić istotne dysfunkcje takiej struktury organizacyjnej i rozdziału kompetencji.

Wnioski:

Bardzo duży Wydział NHiS (w sensie liczby pracowników, liczby katedr oraz liczby prowadzonych kierunków studiów) oraz koncentracja decyzji w Wydziale jako podstawowej jednostce organizacyjnej Uczelni nie sprzyjają optymalnej realizacji zadań naukowych i dydaktycznych przez Instytut Socjologii. Niezbędny wydaje się podział Wydziału oraz przekazanie pewnych uprawnień decyzyjnych na poziom instytutów.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.)

Tabela nr 1. (Stan na dzień 15.11.2010)

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	Uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	17 800	1780	556	131

Studia niestacjonarne	6 340	834	301	-
Razem	24 140	2614	857	131

Wnioski: W Uczelni liczba osób studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby osób studiujących na studiach niestacjonarnych, zatem spełnione zostały wymagania określone w art. 163 ust. 2 ustawy. Osoby studiujące w formie stacjonarnej stanowią 73% ogólnej liczby studentów. Natomiast na Wydziale Nauk Historycznych i Społecznych studenci stacjonarni stanowią 66% ogółu.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich

Wydział Nauk Historycznych i Społecznych prowadzi kształcenie na następujących kierunkach studiów: archeologia, europeistyka, historia (ocena pozytywna PKA z 28.02.2008, poziom I, II st. i jednolite studia magisterskie), historia sztuki (ocena pozytywna PKA z 23.04.2009, poziom I st. i jednolite magisterskie), politologia (ocena pozytywna PKA z 08.09.2005, poziom zawodowy i magisterski), socjologia (ocena pozytywna PKA z 16.06.2005, poziom jednolite studia magisterskie).

Wydział Nauk Historycznych i Społecznych posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie: historii, nauki o polityce, socjologii (w odniesieniu do socjologii w roku 2009 **zawieszone jednak** na okres trzech lat – por. RS s. 13-14), oraz stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie: historii i socjologii.

Na Wydziale prowadzone jest kształcenie na studiach trzeciego stopnia.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów

Tabela nr 2. (Stan na dzień 15.11.2010)

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	203	59	262
	II	77	46	123
	III	74	37	111
II stopnia	I	99	58	157
	II		61	61
Jednolite magisterskie	V	55		55
Razem		508	261	769

Wnioski dotyczące Części I:

Obowiązujące na Uczelni regulaminy dotyczące spraw studenckich są przejrzyste i w jasny sposób wyjaśniają regulowaną materię. Wzbudzają pewne zastrzeżenia jednak w znaczny sposób spełniają wymogi ustawowe. Na kierunku socjologia kształci się 769 studentów, w tym ok. 66% na studiach stacjonarnych. Obserwując liczbę studentów na pierwszych latach studiów należy zauważyć, iż zwiększa się zdecydowanie liczba osób kształcąca się w formie stacjonarnej. Kontakty z otoczeniem nie są szczególnie mocną stroną IS UKSW. Warto pamiętać o (szerzej omówionych dalej) organizowanych tu konferencjach (w tym studenckich) i o tym, że uczestniczą w nich osoby zainteresowane z zewnątrz oraz o współpracy pracowników i studentów z kilkoma firmami, także o niedawno rozpoczętej współpracy z Instytutem Statystyki Kościoła Katolickiego. Jednak kwestia kontaktów z otoczeniem nie jest uwzględniana w sylwetce absolwenta, a i wspomniane Konferencje nie wskazują na wielkie „usieciowienie”. Niezbędny wydaje się podział Wydziału oraz przekazanie pewnych uprawnień decyzyjnych na poziom instytutów.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta

- 1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Oceniając sylwetkę absolwenta określoną przez uczelnię w perspektywie uregulowań zawartych w standardzie i w perspektywie struktury weryfikacji kwalifikacji absolwenta, wyznaczanej przez przyjęte w ramach Procesu Bolońskiego deskryptory efektów kształcenia, można sformułować następujące wnioski. Na UKSW funkcjonuje dwustopniowy system studiów socjologicznych, jednak nie ma opisu sylwetki absolwenta odrębnej dla każdego ze stopni. Prezentacja sylwetki absolwenta socjologii jest dość ogólnikowa. W opisie deklaruje się, że absolwent ma wykształcenie oczekiwane od socjologa, zaś akcent położony jest na możliwe miejsca pracy absolwenta. Stosunkowo obszerne wyliczenie takich możliwości pośrednio wskazuje na umiejętności zdobyte przez absolwenta. Zasadniczo brak jest treści związanych z kształtowaniem postaw. Na I stopniu nie oferuje się specjalności, ma to miejsce dopiero na II stopniu. Stąd też ważnym uzupełnieniem są opisy poszczególnych specjalności. W ramach studiów socjologicznych II stopnia na UKSW oferuje się cztery specjalności:

socjologia zarządzania i rozwoju lokalnego, socjologia komunikacji międzykulturowej, socjologia interpersonalnych i rodzinnych interakcji oraz badania opinii publicznej, polityki i rynku. Ich założeniem jest odpowiedź na zapotrzebowanie rynku pracy, nie tylko lokalnego i krajowego, ale też zagranicznego. Sylwetki absolwentów każdej specjalności są jasno sprofilowane. Kładzie się tutaj nacisk na specjalistyczną wiedzę i potencjalne możliwości zatrudnienia, w mniejszym stopniu na umiejętności, pomijając zupełnie postawy. Przy tworzeniu nowych specjalności wzięto pod uwagę wyniki analizy baz danych rynku pracy, pozwalającej ocenić zapotrzebowanie rynku pracy oraz rozmowy ze studentami, sondując ich oczekiwania. W UKSW nie działa jeszcze system śledzenia losów absolwentów. Taką bazę absolwentów przygotowuje uniwersyteckie Biuro Karier.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia

Rekrutacja na I stopień ma tendencję wzrostową w obydwu formach studiów; szczególnie dużą liczbę kandydatów przyjęto na pierwszy rok studiów stacjonarnych (203 osoby).

Zasady rekrutacji na kierunek socjologia szczegółowo określa Uchwała Senatu UKSW z dnia 23.04.2009 (załącznik nr 30/2009). Zarówno w przypadku kandydatów na studia stacjonarne, jak i niestacjonarne wyniki z matury (tak starej, jak i nowej) przeliczane są na punkty. Brane pod uwagę są wyniki z języka polskiego, języka obcego i wskazanego przez kandydata przedmiotu spośród zestawu: historia, WOS, historia sztuki, matematyka, język łaciński i kultura antyczna, geografia. W oparciu o wyliczoną według przyjętego algorytmu punktację, tworzone są listy rankingowe kandydatów. Gdy osoby zakwalifikowane nie potwierdzą w odpowiednim terminie chęci studiowania, kwalifikowane są następne osoby z listy rankingowej. Rekrutację na studia I stopnia można uznać za standartową, odbywa się ona według zasad podobnych do tych stosowanych w innych uczelniach w Polsce.

Na studia II stopnia kwalifikacja odbywa się na podstawie listy rankingowej tworzonej w oparciu o średnią ocen przebiegu studiów I stopnia lub magisterskich. W sytuacji, gdy liczba kandydatów przekroczy wyznaczony limit miejsc, komisja rekrutacyjna może podjąć decyzję o przeprowadzeniu kwalifikacji wszystkich kandydatów według następujących zasad:

- 1) Absolwenci studiów I stopnia UKSW kwalifikowani na studia II stopnia, na podstawie średniej ocen z przebiegu studiów, bez ocen niedostatecznych, która jest przeliczana na punkty kwalifikacyjne według wzoru:

$$W = \text{średnia_ocen} * 22$$

- 2) Kandydaci na studia drugiego stopnia z innych uczelni są kwalifikowani na podstawie sumy ocen:

-- średniej ocen ze studiów;

-- oceny z testu kompetencyjnego lub rozmowy kwalifikacyjnej:

$$W = (s * 20 * 0,5) + (p * 0,5)$$

s – średnia ocen ze studiów

p – punkty za test kompetencyjny lub rozmowy kwalifikacyjne; powstają w wyniku przeliczenia oceny w skali 2-5 na punkty kwalifikacyjne.

Jest to dosyć specyficzny sposób kwalifikacji, gdyż „premiuje” absolwentów UKSW, bez względu na ukończony kierunek. Natomiast absolwenci innych uczelni, niezależnie od ukończonego kierunku, a zatem również socjologii, przechodzą rozmowę kwalifikacyjną. Wydaje się, że bardziej adekwatna byłaby rozmowa kwalifikacyjna dla kandydatów, która pozwoliłaby dokonać wyboru osób mających najlepsze kwalifikacje do studiowania socjologii.

Problem uzupełnienia podstawowej wiedzy socjologicznej przez absolwentów kierunków innych niż socjologia rozwiązywano do tego roku przez regulację przejściową. Polegała ona na tym, że dla studentów II stopnia, którzy tytuł licencjata (lub magistra) uzyskali na kierunku innym niż socjologia, wyznaczano różnice programowe. Wyznaczał je, na wniosek studenta, Dyrektor Instytutu za zgodą Dziekana Wydziału. Aktualnie w wizytowanym Instytucie, kwestię tę rozwiązuje się w sposób zgodny z uchwałą Senatu nr 42/2010 paragraf 7 ust. 4-6. Według niej kandydat na studia stacjonarne drugiego stopnia, który ukończył studia pierwszego stopnia, bądź jednolite magisterskie na innym kierunku niż kierunek studiów stacjonarnych drugiego stopnia o przyjęcie, na który się ubiega, po zakwalifikowaniu do złożenia dokumentów na studia, w momencie ustalonym przez harmonogram rekrutacji, otrzymuje od komisji rekrutacyjnej zakres podstawowych treści programowych dla kierunku, o przyjęcie, na który się ubiega. Kandydat zobowiązany jest do uzupełnienia różnic programowych, zgodnie z podstawowymi treściami programowymi. Termin uzupełnienia tych różnic jest określany przez Dziekana. Regulacja ta eliminuje kwestię dowolności uzupełnienia wiedzy socjologicznej. Wątpliwości budzi jednak fakt, że dotyczy ona tylko studentów stacjonarnych.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

W UKSW kształcenie na kierunku socjologia jest realizowane na poziomie studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (jest tylko ostatni, V rok). Prowadzone jest kształcenie w stacjonarnej oraz niestacjonarnej formie. Plan studiów stacjonarnych I stopnia obejmuje 2200 godzin, a II stopnia 900 godzin. Taką liczbę godzin podano w RS (s. 27), natomiast szczegółowy plan studiów stacjonarnych II stopnia podaje łącznie 990 godzin. **Uczelnia powinna wyjaśnić tę niezgodność.** Niezależnie od powyższego zastrzeżenia, ogólne liczby godzin są zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia dla socjologii. Proporcjonalnie jest rozłożone obciążenie godzinami dydaktycznymi studentów w całym toku kształcenia. Na I stopniu liczba godzin dydaktycznych w semestrze waha się od 300 (VI semestr) do 420 (I oraz II semestr), a na studiach drugiego stopnia od 180 do 270 godzin w

semestrze. Na obu poziomach kształcenia zachowana jest ogólna tendencja relatywnie większego obciążenia na pierwszych semestrach, które obniża się wraz ze wzrostem swobody i samodzielności studiowania w miarę osiągania wyższych etapów kształcenia.

Plan studiów stacjonarnych zawiera obowiązujące treści kształcenia podstawowego (przy stosowaniu własnego nazewnictwa przedmiotów, do czego uczelnia ma prawo). Ich wymiar nieznacznie przekracza liczbę podaną w standardach kształcenia (360 wobec 330). Podobnie, w planie studiów znajdują się wszystkie przedmioty kształcenia kierunkowego, a ich liczba jest wyższa o 15 godzin wobec wymiaru określonego standardami kształcenia.

Plan studiów niestacjonarnych I stopnia łącznie obejmuje 1320 godzin rozłożonych proporcjonalnie na trzy lata (I rok - 463 godzin; II rok - 456 godzin; III rok - 400 godzin). Jednak w określaniu wymiaru godzin dydaktycznych poszczególnych przedmiotów mechanicznie zastosowano dopuszczalną rozporządzeniem MNiSW z 12 lipca 2007 r. zasadę redukcji najwyżej do 60% liczby godzin. Prawo redukcji dotyczy treści spoza standardów, natomiast treści stanowiące standardy kształcenia muszą być w 100% realizowane i w takim też wymiarze muszą być ujęte w planie studiów niestacjonarnych. W odniesieniu do kategorii przedmiotów podstawowych w planie studiów socjologicznych nieuprawnione jest ograniczenie: antropologii kulturowej do 16 godzin, psychologii społecznej do 16 godzin, zmian współczesnego społeczeństwa polskiego do 16 godzin oraz ekonomii do 16 godzin. W nieco większym wymiarze godzinowym są realizowane wstęp do socjologii (80 godzin wobec 60 standard) oraz systemy, struktury i procesy, do których można zaliczyć szereg przedmiotów i socjologii szczegółowych.

Przedmioty kierunkowe łącznie obejmują tylko 216 godzin (wobec 345 określonych w standardach). W ich obrębie również ma miejsce mechaniczna redukcja godzin do 60% wymiaru kształcenia stacjonarnego. Wątpliwości budzi zwłaszcza ograniczenie współczesnych teorii socjologicznych do 16 godzin oraz procesów ludnościowych również do 16 godzin. Uczelnia bezwzględnie powinna wprowadzić w planie kształcenia stosowne zmiany, aby przedmioty wchodzące w skład standardów kształcenia dla kierunku socjologia były w 100 % realizowane.

Na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych są spełnione wszystkie pozostałe warunki zawarte w standardach kształcenia. Jedynie brakuje zajęć z ochrony własności intelektualnej (tak nazwanych), ale można przyjąć, że o tych zagadnieniach mowa jest na przedmiocie warsztaty pracy naukowej (stacjonarne - 30 godzin ćwiczeń; niestacjonarne - 16 godzin ćwiczeń). Zachowane są również właściwe proporcje między podawczymi, a aktywizującymi formami dydaktycznymi (stacjonarne - 48.6% wykłady; niestacjonarne - 32.7% wykłady).

W planie kształcenia I stopnia przedmioty podstawowe są realizowane wcześniej, a kierunkowe w późniejszych semestrach, co jest zgodne z logiką i efektywnością dydaktyki socjologicznej. Generalnie sekwencja przedmiotów nie budzi większych zastrzeżeń, chociaż trzeba zwrócić uwagę na następujące problemy:

- socjologia wychowania w I semestrze to zbyt wcześnie wprowadzony przedmiot,
- współczesne teorie socjologiczne wykładane równolegle z klasycznymi teoriami socjologicznymi w III semestrze są w niezgodzie z porządkiem chronologicznym, ale i poznawczym; wcześniejsze poznanie klasycznych teorii sprzyja zrozumieniu współczesnych teorii-powinno być zachowane następstwo czasowe przedmiotów,

-- dynamika zmian współczesnego społeczeństwa polskiego (IV semestr) i współczesne społeczeństwo polskie (VI semestr): bliskie sobie tematycznie kursy powinny być skoordynowane czasowo lub też połączone w jeden przedmiot.

Studia socjologiczne II stopnia stacjonarne obejmują 990 godzin, a niestacjonarne -- 560. Obie formy kształcenia spełniają ilościowe wymogi dla kierunku (z lekką nadwyżką godzin), a obciążenie godzinowe jest proporcjonalnie rozłożone na 4 semestry kształcenia. Właściwy jest udział wykładów w kształceniu stacjonarnym obejmują one 47%, natomiast w formie niestacjonarnej jest nieco zawyżony udział wykładów-obejmują one 60% zajęć. Niewątpliwie dzieje się tak za sprawą specjalizacji kształcenia, która realizuje się w formie wykładów.

Studia socjologiczne I stopnia mają jednolity charakter (bez specjalizacji), natomiast magisterskie uzupełniające są specjalizacyjnie wyprofilowane. Na obu formach kształcenia występują takie same specjalizacje (po 6), przy czym jedna z nich wymaga dopracowania merytorycznego oraz zapewnienia opiekuna naukowego (socjologia norm i organizacji). Tak pomyślane kształcenie magisterskie uzupełniające jest dostosowane do absolwentów socjologii I stopnia, natomiast jest niedostosowane do kandydatów po innych kierunkach studiów. W związku z tym uczelnia powinna organizować dodatkowe kursy z zakresu choćby standardów kształcenia obowiązujących na poziomie licencjackim. W planie studiów II stopnia, poza przedmiotami podstawowymi takimi jak logika, metodologia nauk społecznych czy modele analiz socjologicznych, pozostałe mają dosyć przypadkowy charakter, zwłaszcza na studiach niestacjonarnych. Skoro kształcenie II stopnia ma być mocno ukierunkowane, należy poszerzyć indeks przedmiotów podstawowych o kursy dające bazę socjologiczną dla specjalizacji (przedmioty teoretyczne i metodologiczne). W obu przyjętych obecnie w uczelni zestawieniach trudno mówić o takiej ogólnej podstawie specjalizacji.

Wnioski:

Plany studiów i ogólna koncepcja kształcenia na studiach I stopnia nie budzą istotnych zastrzeżeń z wyjątkiem ewidentnego błędu, jakim jest na studiach niestacjonarnych zredukowanie do 60% wymiaru treści stanowiących standardy kształcenia. Plany studiów II stopnia wymagają dopracowania w sensie mocniejszego osadzenia specjalizacji na teoretycznych i metodologicznych podstawach.

1.4 Ocena systemu ECTS

Ogólna liczba punktów ECTS na studiach I i II stopnia jest zgodna z wymogami standardów kształcenia. W programie studiów I stopnia w niewielkim stopniu (o 3 punkty) zaniżona jest punktacja w grupie treści podstawowych, a nieco bardziej (o 10 punktów) w grupie treści kierunkowych. W programie studiów II stopnia liczba punktów jest tylko minimalnie zaniżona w grupie treści podstawowych (o 1 punkt), a grupie treści kierunkowych zgodna ze standardami kształcenia. Ilość punktów przyznawanych poszczególnym zajęciom nie odbiega od zasad i praktyki przyjętej w innych uczelniach.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

W Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego obieg informacji dotyczących toku i przebiegu studiów odbywa się poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej, poprzez dziekanat, tradycyjne tablice informacyjne oraz system USOS. Strona internetowa Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych jest przejrzysta, łatwo dotrzeć do niezbędnych informacji. Sprawy związane z tokiem studiów można załatwić w dziekanacie, który jednak ma zbyt krótkie godziny funkcjonowania, co odbija się na jego dostępności. Studenci negatywnie na ogół oceniają sprawność obsługi przez pracowników dziekanatu.

Na Wydziale znajduje się Biblioteka Wydziałowa, która w odczuciu studentów ma bardzo ubogi księgozbiór, co powoduje, że z niej nie korzystają. Alternatywą jest uczęszczanie do Biblioteki Uczelnianej, która znajduje się w oddalonym kampusie, przy ulicy Dewajtis. W tym przypadku studenci skarżyli się na utrudniony dojazd do biblioteki i problemy z elektronicznym systemem obsługi.

Relacje studentów z pracownikami dydaktycznymi zostały ocenione pozytywnie, zwrócono uwagę tylko na jednostkowe negatywne przypadki. Studenci mają możliwość wyboru promotora pracy dyplomowej, jak również jej tematu. Dużym problemem jest nieprzestrzeganie przez pracowników wyznaczonych godzin konsultacji, co utrudnia studentom kontakt z prowadzącymi zajęcia.

Na pochwałę studentów zasługuje funkcjonowanie Biura Karier, które pomaga w organizacji i odbyciu praktyk. Po odbyciu praktyk, studenci zapraszani są na rozmowę, która ma za zadanie ocenę jakości praktyk. Ponadto biuro organizuje szkolenia i warsztaty.

Wnioski:

Funkcjonujący na Uczelni system opieki naukowej i dydaktycznej studenci oceniają pozytywnie. Posiada on jednak wiele wad, wśród których najważniejszymi są źle wyposażona biblioteka wydziałowa, nieprzestrzeganie godzin konsultacji przez nauczycieli dydaktycznych oraz niewydajna praca dziekanatów.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Etapowe osiągnięcia studenta są weryfikowane przez zaliczenia otrzymywane po spełnieniu wymagań stawianych przez prowadzącego zajęcia oraz egzaminy. Egzaminy mają charakter ustny lub pisemny. Wyniki egzaminów i zaliczeń dokumentowane są w indeksach i kartach egzaminacyjnych. System ten nie odbiega od dosyć powszechnie przyjętych rozwiązań i nie budzi zastrzeżeń. Weryfikacja osiągnięć końcowych odbywa się na egzaminie dyplomowym, którego warunkiem jest realizacja przedmiotów przewidzianych w planach zajęć i przygotowanie pozytywnie ocenionej przez recenzentów pracy dyplomowej.

W przypadku weryfikacji osiągnięć końcowych, która odbywa się na egzaminie dyplomowym, niewystarczające wydaje się jej ograniczenie do pytań dotyczących samej pracy dyplomowej. Należałoby poszerzyć je o pytania z zakresu zdobytej w czasie studiów

wiedzy socjologicznej. Dobrym sposobem jest praktykowane w wielu uczelniach przygotowanie obszerniejszego zestawu zagadnień i podanie do wiadomości studentom przygotowującym się do tego egzaminu.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu

Analiza skali i ocena przyczyn dotyczy odsiewu na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia oraz na studiach niestacjonarnych II stopnia, gdyż studia stacjonarne II stopnia rozpoczęto dopiero w tym roku akademickim. Największy odsiew następuje na pierwszym roku studiów I stopnia w obydwu trybach studiów. Według wyjaśnień Dyrektora Instytutu, wynika to ze specyfiki Warszawy, która przyciąga młodzież z małych miejscowości i często z niezamożnych rodzin. Część studentów pierwszego roku szybko znajduje pracę i rezygnuje ze studiów, już od początku nie uczestnicząc w zajęciach i nie podchodząc do egzaminów w pierwszej sesji. W tej perspektywie zrozumiałe jest, że skala zjawiska jest nieco większa na studiach stacjonarnych (27 %), niż niestacjonarnych (19 %). Na pozostałych latach studiów odsiew studentów jest niewielki.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych

Studenci sami wybierają seminaria i opiekunów naukowych. Tematy prac naukowych są ustalane na zasadzie konsensu między zainteresowaniami studenta, a obszarem badawczym opiekuna i jego oceną możliwości realizacji tematu.

W wizytowanej jednostce dyplomowanie odbywa się na podstawie przygotowanej pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Praca może mieć charakter empiryczny, opierać się na badaniach własnych lub zastanych albo teoretyczny, rozwiązywać problem badawczy w oparciu o literaturę przedmiotu. Praca recenzowana jest przez promotora i recenzenta. Promotorem może być samodzielny pracownik naukowy lub doktor (studia I stopnia), zaś na studiach II stopnia tylko samodzielny pracownik naukowy. Praktyka odbiega jednak od tych wysokich wymogów. Komisję egzaminacyjną powoływaną przez Dziekana tworzy przewodniczący, promotor i recenzent. Pytania dotyczą tylko przedłożonej pracy. Na wynik końcowy składają się oceny z egzaminu i pracy dyplomowej oraz średnia ocen z całego toku studiów. Regulacja dotycząca wyboru recenzenta jest na wysokim poziomie, gdyż opiekun pracy naukowej wskazuje aż dwu kandydatów na recenzenta. Recenzenta wyznacza dziekan. Analiza dokumentacji losowo wybranych prac dyplomowych wykazała jednak, że proponowany jest niekiedy tylko jeden recenzent, oraz że na formularzu brakuje podpisu dziekana, a zatem formalnej decyzji o wyborze recenzenta. Ponadto część recenzji ma charakter zdawkowy. Oceny na egzaminie dyplomowym są niekiedy zaskakująco wysokie

w stosunku do osiągnięć studenta w czasie całych studiów (np. 5 / 3.19). Celowe byłoby poszerzenie spektrum zagadnień będących przedmiotem egzaminu dyplomowego o pytania z zakresu zdobytej w czasie studiów wiedzy socjologicznej, po uprzednim przygotowaniu obszernej ich listy i podaniu do wiadomości studentom.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem

W RS nie określono efektów kształcenia w odniesieniu do każdego ze stopni studiów (zob. cz. II.1.1), dlatego ocena ich realizacji dotyczy jedynie ogólnie sformułowanych założeń i czterech specjalności opisanych w profilu absolwenta. Faktycznie istnieją programy sześciu specjalności, z których jedna jest wygaszana, a uruchomienie drugiej jest planowane.

Realizowany program studiów zasadniczo umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów na studiach stacjonarnych I i II stopnia oraz w ramach specjalności na studiach II stopnia, choć poszerzenie oferty przedmiotów podstawowych o kursy dające bazę socjologiczną dla specjalności (przedmioty teoretyczne i metodologiczne) dałoby większą gwarancję osiągnięcia zakładanych efektów. Wątpliwe wydaje się osiągnięcie zakładanych efektów na studiach niestacjonarnych I stopnia, gdyż zredukowano w niedopuszczalny sposób przedmioty ze standardów kształcenia, zarówno w grupie podstawowej, jak i kierunkowej (zob. cz. II.1.3).

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych

W kształceniu socjologicznym dominują konwencjonalne metody dydaktyczne, takie jak wykłady kursowe, monograficzne, ćwiczenia, konwersatoria, proseminaria i semina. Wprowadza się nowoczesne środki elektroniczne, w postaci prezentacji w Power Point, foliogramy oraz rzutniki. W dużych salach wykładowcy korzystają z nagłośnienia. W Uczelni trwają prace przygotowawcze nad wprowadzeniem e-learningu. Drogą internetową studenci zapisują się do grup seminaryjnych oraz ćwiczeniowych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy poszczególnych przedmiotów są dostępne dla studentów w Internecie. Standaryzowana jest ich forma: zawierają podstawowe kryteria opisu przedmiotu, przy czym

niejasne i niepotrzebne jest rozróżnienie na „opis skrócony przedmiotu” oraz „opis przedmiotu”, bowiem opis przedmiotu powinien zawierać „opis skrócony”. Sylabusy są także podpisane przez autora nazywanego w formularzu „koordynatorem” (w niektórych sylabusach brakuje podpisu autora). Znacznie gorzej prezentują się treści sylabusów: zagadnienia miewają np. hasłową formę (sylabus socjologii społeczności lokalnych) albo są tak niestarannie sporządzone, że trudno je zrozumieć (np. socjologia zdrowia i medycyny; tożsamość w czasach zmiany). Sylabusy różnią się liczbą pozycji bibliograficznych: od kilku do kilkudziesięciu. Zalecana literatura powinna obejmować prace obowiązkowe oraz zalecane/uzupełniające i w obu kategoriach należy stosować pełne opisy bibliograficzne. Złożone w Internecie sylabusy w większości przypadków nie spełniają tych warunków. Ponadto sylabusy młodych pracowników nauki powinny podlegać akceptacji przez kierownika zakładu (w trosce o jakość kształcenia), czego w Uczelni nie stosuje się. Budzi zastrzeżenie nazwa jednego z wykładów monograficznych: „Aktualności z dziedziny filozofii i socjologii”.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Plan studiów socjologicznych I stopnia zakłada realizację praktyk zawodowych na II i III roku. W gestii studentów pozostaje czasowe rozłożenie 120 godzin: student może je zrealizować w trakcie jednego roku (to są wyjątkowe przypadki), ale może też realizować je w ciągu 4 semestrów.

Uczelnia dopuszcza zaliczanie praktyk na podstawie pracy zawodowej. Student jest wówczas zobowiązany do prowadzenia dziennika praktyk przez 120 godzin, w który wpisuje czynności pracownicze. Nie udostępniono wglądu w dzienniki praktyk, nie gromadzi się ich w Uczelni; po zaliczeniu przez pełnomocnika Dziekana ds. praktyk dziennik jest studentowi zwracany. Z wypowiedzi pełnomocnika Dziekana wynika, że w dzienniku są rejestrowane takie działania, jak np. wysłanie korespondencji, napisanie/przepisanie pisma. Tak realizowana praktyka jest zupełnie nieprzydatna z punktu widzenia kształcenia socjologicznego: opis działań jest tylko materiałem dla socjologa, który może być wykorzystany i rozpoznany z punktu widzenia pytań badawczych, a tych brakuje w tym wariantcie realizacji praktyk. Wykonane statystyki wskazują, że około 58% studentów IS na takiej podstawie uzyskuje zaliczenie praktyk.

Drugi sposób rozwiązania zakłada pośrednictwo Uczelni: studenci mogą sami znajdować miejsca praktyk bądź też wykorzystać bazę danych Biura Karier Uczelni. Wybrane miejsce praktyki musi uzyskać akceptację pełnomocnika dziekana, który również po jej odbyciu przez studenta, na podstawie potwierdzenia przez Biuro Karier, zalicza praktykę. Na podstawie oglądu „karty praktykanta UKSW” należy również krytycznie ocenić to rozwiązanie: lakoniczny jest opis zadań (np. „realizacja badań terenowych”, „wspomaganie komputerem”, „prowadzenie wywiadów”) oraz brakuje danych dotyczących kompetencji nabytych przez studenta. Uczelnia nie sprawuje należytej kontroli, a co więcej „w miejscu praktyk wybranym przez studenta bezpośrednią kontrolę nad procesem nabywania kompetencji bierze na siebie instytucja organizująca praktyki” (RS, s. 29). Takie rozwiązanie

jest niewłaściwe, bowiem instytucja przyjmująca studenta na praktykę najczęściej nie jest ośrodkiem socjologicznym i zwykle brakuje w niej socjologów, którzy by mogli przekazywać umiejętności zawodowe, dlatego nie wolno pozostawiać w jej gestii kontroli merytorycznej praktyk.

Trzecim sposobem rozwiązywania problemu praktyk jest udział studentów w projektach badawczych - obecnie w dwóch takich projektach. Z wypowiedzi pełnomocnika Dziekana ds. praktyk wynika, że ma wówczas miejsce kontrola merytoryczna i studenci faktycznie uczą się warsztatu oraz opracowywania danych.

Wnioski:

Uczelnia wypracowała formalny model rozwiązywania praktyk studenckich, który trzeba umiarkowanie pozytywnie ocenić. Natomiast aspekt merytoryczny praktyk jest zdecydowanie zaniedbany i tylko trzecie z wyżej przedstawionych rozwiązań daje właściwą realizację praktyk zawodowych studentów.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Organizacja studiów jest przygotowana i realizowana w sposób właściwy. Zespół Wizytujący, opierając swą opinię na RS oraz wizytacji, nie ma do niej zastrzeżeń.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitowanych było sześć wykładów. Prowadzący poprawnie posługiwali się aparaturą pojęciową socjologii i merytorycznie wykłady były dobre. Jednak powinno się większą uwagę zwracać na wypowiedzi wartościujące i na stosowanie ocen, których w jednym wykładzie było stanowczo za dużo. Dygresje nie dotyczące problematyki socjologicznej bywają przesadne. Częściej również winno się przykładami ilustrować omawiane zagadnienia

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych

Wnioski dotyczące Części II:

Koncepcja kształcenia i jej realizacja są zgodne ze stawianymi wymaganiami. Pewnej korekty wymaga opis sylwetki absolwenta, niezbędne jest stworzenie odrębnych opisów dla poszczególnych stopni kształcenia. Warta rozważenia jest modyfikacja sposobu rekrutacji na studia II stopnia i ujednolicenia regulacji dotyczącej uzupełnienia podstawowej wiedzy socjologicznej przez absolwentów kierunków innych niż socjologia. Ponadto należałoby dołożyć większej staranności przy merytorycznym przygotowaniu recenzji i ocen prac dyplomowych oraz poszerzyć zakres weryfikacji końcowych efektów kształcenia na egzaminie dyplomowym o zagadnienia z socjologii wykraczające poza podjęte w pracy

dypłomowej. Drobnych korekt wymaga punktacja ECTS. W istniejących w jednostce warunkach zamierzone cele mogą być realizowane w znaczącym stopniu. Plany studiów spełniają większość warunków określonych standardami, niemniej jednak na studiach niestacjonarnych do 60% zredukowano wymiar godzin przedmiotów wchodzących do standardów kształcenia. Są też pewne zaburzenia w sekwencji przedmiotów, a także mały udział treści teoretycznych i metodologicznych na II stopniu kształcenia socjologicznego. Poza poprawną stroną formalną, merytoryczna zawartość sylabusów budzi zastrzeżenia: słabo skoordynowane treści, brak wyodrębnienia literatury podstawowej uzupełniającej. System sprawdzania efektów kształcenia nie odbiega od dosyć powszechnie przyjętych rozwiązań i nie budzi zastrzeżeń. Słabą jego stroną jest skromna weryfikacja osiągnięć końcowych, gdyż egzamin końcowy ogranicza się do pytań dotyczących samej pracy dyplomowej.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:
 - 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,
 - 2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),
 - 3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),
 - 4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),
 - 5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),
 - 6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiąganych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),
 - 7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

W RS zaznaczono (s. 31), że w UKSW funkcjonuje na mocy zarządzenia Rektora nr 32/2009 wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Na tej podstawie powołano wydziałową komisję ds. jakości kształcenia. Ogólnouczelniany jest również „wzór ankiety oceny zajęć dydaktycznych przez studentów”, wprowadzony Decyzją nr 12/09 Rektora UKSW w Warszawie z dnia 24 marca 2009 r. Na posiedzeniu Rady WNHIS w dniu 6.04.2009 r. został on zatwierdzony. W części ewaluacyjnej kwestionariusza znajduje się 10 kryteriów oceny, które mogą lokować zajęcia na poziomie niskim, średnim lub wysokim. Jest w nim również miejsce na umieszczenie przez studenta dodatkowych uwag odnoszących się do realizacji ocenianego przedmiotu. Decyzja dopuszcza możliwość przeprowadzania drogą elektroniczną badań ewaluacyjnych.

Jakości kształcenia sprzyjać może kontrola dydaktyki przez kierownika zakładu, która w pierwszym rzędzie winna dotyczyć sylabusów. Kierownik jako odpowiedzialny za jakość kształcenia winien przeglądać sylabusy i dopuszczać nauczyciela do realizacji przedmiotu przez np. złożenie podpisu na sylabusie. Taka kontrola sprzyja również koordynowaniu treści różnych przedmiotów w ramach kształcenia socjologicznego (np. eliminowanie niekontrolowanych powtórzeń, określanie braku pewnych zagadnień). W IS UKSW nie ma takiej praktyki, sylabusy nie są poddawane krytycznemu oglądowi kierownika zakładu, co można uznać za istotne niedociągnięcie w kształceniu kierunkowym. Nie stosuje się okresowych przeglądów planów i programów nauczania. Przygotowany jest jednak w IS projekt uchwały dotyczącej wewnętrznych kryteriów ocen pracowników naukowych. Zawiera on procedury oceniania oraz kryteria ocen: naukowe, pracy na rzecz rozwoju Instytutu i Uniwersytetu, hospitacje i ewaluację zajęć przez studentów.

Ocenianie studentów oraz określanie kryteriów ocen pozostawia się w IS UKSW w gestii osób prowadzących zajęcia. Sylabusy nie zawierają na ogół ani formy oceny, ani też jej kryteriów. O stosowanych kryteriach oceny studenta można tylko pośrednio wnioskować z opisów „celów kształcenia” (a powinny być one jasno wyłożone w sylabusie). Tematy prac licencjackich i magisterskich są zatwierdzane przez Radę Instytutu, co dobrze służy jakości kształcenia.

W IS UKSW nie stosuje się systematycznie badań oceny zajęć dydaktycznych przez studentów. Wspominano o takich badaniach realizowanych w 2007 roku, czyli przed wprowadzeniem rozwiązań ogólnouczelnianych. Jednak pracownicy wówczas nie otrzymali informacji zwrotnych o ocenach zajęć przez nich prowadzonych (a powinni, bo tylko wtedy ewaluacja sprzyja jakości kształcenia). Drugim narzędziem podnoszenia jakości kształcenia są hospitacje zajęć dydaktycznych. W IS znajduje się formularz analizy hospitacji, który należy krytycznie ocenić. Składa się on z trzech części. Część I - obszerna, jest wypełniana przez nauczyciela hospitowanego (określa on temat zajęć, cele poznawcze i dydaktyczne, zastosowaną metodę, przeprowadza ewaluację własną); druga część arkusza (1/2 strony) obejmuje oceny przeprowadzonych zajęć (treści, cele, metody) oraz zalecenia po hospitacji, a część trzecia zawiera ustosunkowanie się ocenianego nauczyciela do oceny. Taka konstrukcja druku hospitacji jest ułomna: część pierwsza nie jest bardzo potrzebna, bowiem to przeprowadzający hospitację ma ocenić cele i metody, a nie hospitowany (w sylabusie przedmiotu zawarł te opisy). Ponadto, mimo próśb, nie dostarczono zespołowi wizytującemu wypełnionych druków analizy hospitacji, ani z bieżącego, ani też z ubiegłego roku

akademickiego. Trzeba podkreślić: istnieje przygotowane narzędzie, ale nie jest ono stosowane, więc jeszcze nie służy zapewnianiu jakości kształcenia.

Wspominano również (na spotkaniu z pracownikami) o ewaluacji prowadzonej na próbie losowej studentów drogą elektroniczną, która nie dotyczyła pracy dydaktycznej, ale oceny bazy dydaktycznej oraz obsługi studentów. Odmienności rozumienia badań ewaluacyjnych oraz ich identyfikacji należy interpretować jako wskaźnik braku działania tego elementu systemu zapewniania jakości kształcenia.

W Uczelni gromadzi się jedynie w Biurze Karier informacje dotyczące możliwości zatrudnienia absolwentów - jest to rozwiązanie ogólnouczelniane. Nie prowadzi się badań losów absolwentów. Biuro Karier funkcjonuje centralnie.

Wniosek: W IS UKSW jest w przygotowaniu nowy system, zapewniania jakości kształcenia. Obecnie w niewielkim stopniu są stosowane działania sprzyjające obiektywizacji i jakości kształcenia na kierunku socjologia.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

W Uczelni funkcjonuje Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, której celem jest działanie na rzecz podniesienia jakości kształcenia, jednak działania podejmowane przez Komisję ocenić można jako dalece niewystarczające z następujących dalej powodów.

Na Wydziale Nauk Historycznych i Społecznych nie występuje badanie ewaluacyjne pracy nauczycieli akademickich przez studentów. System oceny jakości kształcenia opiera się na ogólnouczelnianej ankiecie, w której ocenie podlegają warunki kształcenia, funkcjonowanie pionu administracyjnego oraz formalna organizacja procesu dydaktycznego (funkcjonowanie dziekanatu, jakości obsługi czy dostępu do informacji). Ankiety wypełnia losowo wybrana, mała grupa studentów. Warto zauważyć, iż studenci wizytowanego kierunku nie mają dostępu do wyników badań, a co za tym idzie nie wiedzą, czy przeprowadzany proces ankietyzacji ma wpływ na poprawę jakości kształcenia. Z wypełnionych ankiet sporządza się raporty, które następnie przedstawiane są jedynie na Radzie Wydziału.

Wymienione wyżej czynniki powodują, że ankieta nie wpływa na poprawę jakości kształcenia, a brak informacji zwrotnej może zniechęcić studentów do brania udziału w procesie ankietyzacji.

Wnioski:

Proces ankietyzacji w Uniwersytecie nie funkcjonuje w sposób poprawny. Głównym problemem jest zła tematyka pytań zawartych w kwestionariuszach. Ponadto studenci poruszyli problem braku dostępu do wyników ankiet oraz zbyt ogólnikowego formułowania pytań zawartych w ankiecie.

- 2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Wielu pracowników wskazywało na podejmowanie działań sprzyjających jakości kształcenia, np. włączanie studentów do działań Warszawskiego Oddziału PTS, udziału ale i organizowania konferencji (studenci zorganizowali dwie ogólnopolskie konferencje), włączanie do prac badawczych (np. w cyklicznych badaniach wartości). W dydaktyce, w tym w ustalaniu tematów prac dyplomowych uwzględnia się zainteresowania studentów. Nie jest znany pracownikom formularz hospitacji, co należy rozumieć jako brak praktykowania hospitacji. Pracownicy również nie znają kwestionariusza ankiety ewaluacyjnej i tylko jedna osoba wspomniała o badaniach ewaluacyjnych przeprowadzonych na próbie losowej drogą elektroniczną, przy czym nie znała ich wyników.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie

Jak wspomniano powyżej, w UKSW jedynie w Biurze Karier gromadzi się informacje dotyczące możliwości zatrudnienia absolwentów - jest to rozwiązanie ogólnouczelniane. Nie prowadzi się badań losów absolwentów. Biuro Karier funkcjonuje centralnie.

Wnioski dotyczące Części III:

W IS UKSW jest w przygotowaniu nowy system zapewniania jakości kształcenia. Obecnie w niewielkim stopniu są stosowane działania sprzyjające obiektywizacji i jakości kształcenia na kierunku socjologia. Proces ankietyzacji w Uniwersytecie nie funkcjonuje na razie w sposób poprawny. Głównym problemem jest zła tematyka pytań zawartych w kwestionariuszach. Ponadto studenci poruszyli problem braku dostępu do wyników ankiet oraz zbyt ogólnikowego formułowania pytań zawartych w ankiecie.

Część IV. Nauczyciele akademickcy

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3. (Stan na dzień 15.11.2010)

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	15	6	6	3	-
Doktor habilitowany	44	37	6	1	-
Doktor	66	47	18	-	1
Pozostali	10	1	7	1	1
Razem	135	91	37	5	2

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005/6	4 (2)	2	1 (1)
2006/7	8 (2)	1	-
2007/8	6 (1)	3	-
2008/9	4 (3)	3 (1)	-
2009/10	10 (2)	2 (3)	2
Razem	32 (10)	11 (4)	3 (1)

W ostatnich pięciu latach, jak pokazuje tabela, 10 pracowników wizytowanego kierunku uzyskało doktoraty, 4 pracowników stopień doktora habilitowanego (w latach 2008-2009), 1 tytuł profesora. Aktualnie trwają też w CK procedury o nadanie tytułu profesora dla 3 kolejnych osób. W stosunku do kadry zatrudnionej w Instytucie jest to znaczący rozwój. Z dokumentacji wynika jednak, że przynajmniej dwóch pracowników uzyskało habilitację z zakresu innego niż socjologia. Z tego powodu wzmacnianie potencjału badawczego w zakresie socjologii nie wydaje się być głównym priorytetem polityki kadrowej.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają wymagania określone w przepisach § 8 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.), tj. zostały zatrudnione na podstawie mianowania lub umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy i podstawowym miejscu pracy oraz nie krócej niż od początku roku akademickiego, a także prowadzą na kierunku zajęcia w wymiarze przewyższającym określone przepisami minimum godzin.

Ponadto wszystkie osoby złożyły stosowne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, które umożliwiły stwierdzenie, iż spełnione zostały warunki art. 9 ust. 4 ustawy.

- merytorycznych,

Nie wszystkie osoby złożyły swe spisy publikacji, a zespół przygotowujący RS nie dopilnował tego. Trudno więc w pełny i jednoznaczny sposób odnieść się do spełnienia wymogów merytorycznych. Jednakże na zgłoszone do minimum 26 osób, 24 osoby z pewnością mogą być do niego zaliczone ze względów merytorycznych, albo w zakresie socjologii, albo w dziedzinach z nią związanych. Generalnie pod względem dorobku naukowego pracownicy Instytutu zgłoszeni do minimum kadrowego kierunku socjologia spełniają oczekiwania.

oraz

- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego

Do minimum kadrowego można zaliczyć, w **grupie pracowników samodzielnych, sześć osób w zakresie socjologii oraz cztery osoby w dziedzinach związanych z nią**. Jest to więc liczba wystarczająca. **W grupie doktorów**, do minimum kadrowego można zaliczyć **czternaście osób, w tym dwanaście w zakresie socjologii i dwie w dziedzinach z nią związanych**.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów

Stosunek liczby nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe wizytowanego kierunku, zarówno w odniesieniu do studiów I, II st. jak i jednolitych magisterskich, **spełnia** wymagania określone w § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia są spełnione.

Na 769 studentów kierunku socjologia przypada 24 członków minimum kadrowego, co daje **proporcję 1 do 32**.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej

Zasadniczo zajęcia prowadzone są przez osoby, których kompetencje potwierdzone są problematyką ich publikacji, choć w niewielkiej części przypadków wykładane zagadnienia nie stanowią głównego nurtu badań osoby prowadzącej te zajęcia. Tylko w pojedynczych przypadkach prowadzący zajęcia dotychczas nie opublikował żadnych efektów swoich badań z zakresu tematyki prowadzonych zajęć. Dotyczy to m.in. zajęć z socjologii zdrowia i medycyny, współczesnej rodziny polskiej i socjologii moralności.

Na tablicy ogłoszeń i na witrynie internetowej podane są godziny i miejsca konsultacji pracowników, brak jest natomiast ich adresów e-mailowych. Władze uczelni deklarują, że zakres dostępności pracowników poszerzy wprowadzany system kształcenia na odległość. Ma on stanowić uzupełnienie zajęć prowadzonych metodami tradycyjnymi oraz stwarza możliwość weryfikacji zdobytej wiedzy za pomocą testów i prac pisemnych.

W wizytowanej jednostce zajęcia prowadzi dwóch wykładowców z zagranicy. Samodzielny pracownik naukowy będący profesorem socjologii na uniwersytecie w Niemczech oraz doktor socjologii ze Słowacji. Studentom oferowane były także zajęcia w języku angielskim (2 wykłady) i niemieckim (1 wykład), ale studenci nie byli nimi zainteresowani.

Weryfikacja kompetencji jednej osoby była niemożliwa, gdyż ani w RS, ani w innych dokumentach nie dotarto do wykazu jej publikacji.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie z nauczycielami akademickimi, 15 grudnia, godz. 15:00, s. 103, obecnych 23 pracowników IS UKSW, w tym troje pracowników samodzielnych.

W opiniach pracowników ubogie zasoby biblioteki wydziałowej są pewnym, chociaż niezbyt palącym problemem. Lepszym rozwiązaniem byłoby zgromadzenie zasobów bibliotecznych w budynkach Wydziału, a nie w budynku Rektoratu, oddalonym kilka kilometrów od obiektów dydaktycznych (obecnie tak jest). Pracownicy nie widzą problemu studentów z dotarciem do literatury socjologicznej (korzystają z Biblioteki Narodowej, Biblioteki UW, IFiS PAN i innych). Młodszy pracownicy wskazywali też inne możliwości dostępu do literatury, jak wypożyczalnia międzybiblioteczna, dająca możliwość wypożyczenia książek do domu, wypożyczanie książek dla studentów przez pracowników oraz dostęp *online* do wielu baz wiedzy. W siedzibie Instytutu są „aneksy internetowe” z dużą ilością stanowisk komputerowych.

Bardziej istotny jest ich zdaniem problem bazy lokalowej i gabinetów dla kadry dydaktycznej IS (np. w jednym małym gabinecie są ulokowane dwa zakłady).

Problemem kontrowersyjnym jest finansowanie wyjazdów naukowych i udział w konferencjach – zaznaczyły się tutaj odrębne zdania wśród pracowników. Mocno podkreślano

centralistyczne zarządzanie Uczelnią i ulokowanie kompetencji decyzyjnych na poziomie rektoratu i dziekanatu. IS prowadząc kierunek przynosi dochody dla Uczelni, w których nie może partycypować na miarę swoich potrzeb. Takie rozwiązanie nie służy rozwojowi naukowemu kadry ani też Instytutu.

Wielu pracowników wskazywało na podejmowanie działań sprzyjających jakości kształcenia, np. włączanie studentów do działań Warszawskiego Oddziału PTS, udziału ale i organizowania konferencji (studenci zorganizowali dwie ogólnopolskie konferencje), włączanie do prac badawczych (np. w cyklicznych badaniach wartości). W dydaktyce, w tym w ustalaniu tematów prac dyplomowych uwzględnia się zainteresowania studentów. Nie jest znany pracownikom formularz hospitacji, co należy rozumieć jako brak praktykowania hospitacji. Pracownicy również nie znają kwestionariusza ankiety ewaluacyjnej i tylko jedna osoba wspomniała o badaniach ewaluacyjnych przeprowadzonych na próbie losowej drogą elektroniczną, przy czym nie znała ich wyników.

Poinformowano, że jedna osoba przebywa na Węgrzech w ramach uzyskanego grantu. W przypadku wymiany studenckiej uczelnia ma umowę z uniwersytetami w Porto i w Bremie, ale zainteresowanie studentów jest niewielkie. Oferowano studentom zajęcia w języku angielskim i niemieckim, ale także studenci nie są nimi zainteresowani.

W związku z przyznaniem w ramach parametryzacji jednostce 4 kategorii podjęto temat planów rozwoju. Pracownicy wskazywali na przyczyny takiej oceny i bariery rozwoju. Sformułowano opinię, że do obniżenia stopnia kategoryzacji przyczyniła się struktura Wydziału składającego się z 6 bardzo zróżnicowanych merytorycznie instytutów. Jako barierę wskazano też kryteria dotyczące publikacji, jak wymóg dotyczący objętości artykułu. Zaznaczono także, że szansą na rozwój jest realizowany w jednej z katedr grant na temat możliwości rozwiązywania problemów przez socjologię. W realizacji grantu biorą udział również studenci. W Instytucie podjęto badania międzykatedralne na temat wartości; także w tych badaniach uczestniczą studenci.

Pracownicy podkreślili, że reagują na sytuację na rynku pracy poprzez dostosowanie do niej tworzonych specjalności. Jako przykład podano specjalność „Komunikacja międzykulturowa”, która powstała w wyniku analizy baz danych, zawierających potrzeby rynku pracy. Zaznaczono, że specjalność ta cieszy się zainteresowaniem studentów. Innym przejawem uwzględniania możliwości przyszłego zatrudnienia jest sondowanie przez rozmowy oczekiwań studentów. Było to inspiracją do utworzenia specjalności „Relacje interpersonalne”. Zainteresowanie tą specjalnością rośnie.

Wnioski:

Pracownicy przykładają dużą wagę do kształcenia oraz relacji naukowych i dydaktycznych ze studentami. W Uczelni nie działa zobiektywizowany system oceny jakości kształcenia (właściwie w żadnej formie).

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich

Na podstawie analizy teczek osobowych nauczycieli akademickich stwierdzono, iż są one prowadzone starannie i zawierają dokumenty wymagane przepisami rozporządzenia

Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika.

Ponadto należy zauważyć, iż akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wszystkie elementy określone w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Poza tym we wszystkich teczkach znajdowały się aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego sporządzone wg wzoru załączonego do uchwały nr 828/2008 Prezydium PKA z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów oceny spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Wnioski dotyczące Części IV:

W ramach ocenianego Wydziału zatrudnionych jest 135 nauczycieli akademickich (133 w pełnym wymiarze czasu pracy), w tym 15 osób z tytułem naukowym profesora (ok. 11%), 44 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (ok. 33%), 66 ze stopniem naukowym doktora (ok. 49%) oraz 10 z tytułem magistra (ok. 7%). Spośród 135 pracowników naukowych jednostki w ciągu minionych 5 lat awans naukowy uzyskało 46 osób (ok. 34%), w tym 15 prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, a zatem dynamika awansów jest stosunkowo wysoka. Dokumentacja jest dobrze prowadzona. Wizytowana jednostka spełnia wymogi dotyczące kadry naukowej i podejmuje udane działania rozwoju tej kadry. Zauważa się jednak oznaki braku pełnej determinacji w tym względzie, co ujawnia się w uzyskiwaniu przez pracowników habilitacji z zakresu innego niż socjologia. Generalnie kompetencje osób prowadzących zajęcia znajdują potwierdzenie w publikacjach, tylko w pojedynczych przypadkach brakuje takiego potwierdzenia. W wystarczającym stopniu zapewniony jest fizyczny dostęp studentów do pracowników, brak jest natomiast adresów e-mailowych. Przy obecnych warunkach kadrowych wizytowany kierunek może realizować w znaczącym stopniu zamierzone cele badawcze i dydaktyczne.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej

Jednostka naukowa, w ramach której działa wizytowany kierunek, decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30.09.2010 r. na wniosek Rady Nauki otrzymała IV kategorię w parametryzacji jednostek naukowych. Prowadzone badania zasadniczo dotyczą problematyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, ale w jakiejś części także z dyscyplinami pomocniczymi, stanowiącymi - jak się wydaje - specyfikę tego ośrodka uniwersyteckiego wyrosłego z ATK.

Środki finansowe przeznaczane na działalność badawczą, jak wynika z raportu samooceny, są nader skromne i wykazują wyraźną tendencję spadkową. Jak poinformowano

zespół wizytacyjny w czasie spotkania z pracownikami, Rektor i Dziekan dysponują pulą środków przeznaczonych dla młodych pracowników naukowych.

W latach 2007-2009 ogłoszono drukiem 233 publikacje naukowe, zorganizowano 14 konferencji, które potwierdzają także interdyscyplinarną specyfikę wizytowanego kierunku. Od 2007 roku IS wydaje własny periodyk „**Uniwersyteckie Czasopismo Socjologiczne**”, które uzyskało 2 punkty. Ostatnio pojawiły się oznaki dynamizacji badań prowadzonych w IS i perspektywy dalszego ich rozwoju. Są nimi m.in. grant rozwojowo-badawczy (500.000 zł) realizowany przez zespół badawczy jednej z katedr Instytutu, podpisanie umowy z Instytutem Statystyki Kościoła Katolickiego i rozpoczęcie wraz z nim realizacji projektu badawczego oraz wspólne podjęcie przez kilka katedr badań na temat wartości (informacja ze spotkania z pracownikami).

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych

Studenci Instytutu Socjologii UKSW angażują się w działalność dwóch kół naukowych: Koła Naukowego Studentów Socjologii oraz Studenckiego Koła Naukowo Badawczego „BEST”. Żacy zrzeszeni w Kołach Naukowych mają możliwość prowadzenia własnych prac badawczych, jak i brać udział w projektach pracowników, prowadzonych na Uczelni.

Koło Naukowe Studentów Socjologii w swojej działalności może pochwalić się m.in. organizacją konferencji („Za progiem kultury popularnej”) oraz konkursu fotograficznego. Studenckie Koło Naukowo Badawcze „BEST” powstało w ramach projektu realizowanego na Wydziale w ramach grantu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Studenci obu kół naukowych wyrażają chęć działania, przeprowadzają rekrutację nowych członków. Przedstawiciele Kół deklarowali dobre relacje z Władzami, kierownikiem projektu czy opiekunami, którzy są pomocni i wspierają ich działalność. Władze instytutu jak i wydziału stwarzają odpowiednie warunki pozwalające na funkcjonowanie organizacji studenckich, co zgodne jest z art. 202 ust. 8 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Wnioski:

Władze Uczelni zapewniają odpowiednie warunki pozwalające na rozwój organizacji studenckich. Działalność kół naukowych można ocenić pozytywnie.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej

UKSW w odniesieniu do kierunku socjologia zawarł umowy o współpracy z uniwersytetem w Porto i uniwersytetem w Bremie. Przejawem tej współpracy jest coroczny wyjazd studentów na uniwersytet w Porto w ramach programu SOCRATES/ERASMUS (dwie osoby). Na uniwersytecie w Bremie w latach 2008-10 przebywała tylko jedna osoba, gdyż nie było więcej chętnych.

Pozytywnym przejawem współpracy międzynarodowej jest stałe zatrudnienie osób z zagranicy (2 osoby) i rozwijanie współpracy z Katedrą Socjologii na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu w Trnawie na Słowacji oraz publikowanie tam wspólnie redagowanych prac, a także publikacje w tamtejszych periodykach (w języku słowackim lub angielskim). Z partnerami ze Słowacji organizowane są również wspólne konferencje. Problematyka tych wspólnie podejmowanych działań ma zwykle charakter interdyscyplinarny, dotyczy po części kwestii właściwych dla socjologii, a po części dyscyplin pomocniczych. Ponadto jeden z pracowników Instytutu prowadził na wspomnianej uczelni wykłady.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi

Wnioski dotyczące Części V:

Ilościowe efekty działalności naukowej w postaci publikacji i konferencji są dosyć znaczące. Ich cechą jest interdyscyplinarny charakter, jednak dominują badania związane z wizytowanym kierunkiem. Wewnętrzny system finansowania jest skromny. Ostatnio zdynamizowała się działalność badawcza oparta o uzyskany grant. Stopień „umiędzynarodowienia” jest stosunkowo spory, gdy chodzi o działalność dydaktyczną oraz publikacyjną i konferencyjną (choć ta ogranicza się do jednego kraju), ale zdecydowanie niewielki w obszarze wymiany studenckiej i współpracy badawczej. Przy obecnym stanie badań naukowych i stopnia umiędzynarodowienia zamierzone cele mogą być realizowane w znaczącym stopniu.

Część VI. Baza dydaktyczna

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych

Baza ta została dobrze opisana RS. W tym miejscu warto zwrócić uwagę tylko na kilka spraw. Po pierwsze, znaną bolączką Uczelni jest to, że mieści się ona w dwóch kampusach, oddalonych od siebie i nie mających dobrej łączności w postaci transportu publicznego. Wprowadzie zajęcia studentów socjologii odbywają się tylko w jednym z tych kampusów, i tam też załatwiają oni swe główne sprawy administracyjne, ale biblioteka główna Uczelni

mieści się daleko. Po drugie, biblioteka wydziałowa, będąca właściwie jedynie czytelnią, nie gromadzi ani bieżących czasopism socjologicznych, ani podręczników potrzebnych studentom. Wszystkie te bieżące zbiory istnieją, ale znajdują się w bibliotece głównej. Obecnie więc pożytek z biblioteki wydziałowej jest niewielki. Na podstawie rozmów z Władzami Uczelni, Wydziału i Instytutu można jednak sądzić, że sytuacja ta ulegnie szybkiej poprawie. Po trzecie, choć sale wykładowe i ćwiczeniowe w nowym gmachu Wydziału są bardzo dobre (czego nie da się powiedzieć o krzesłach, które studenci uważają za niewygodne i bardzo zniszczone), toalety są czyste, urządzenia i rozwiązania architektoniczne sprzyjają swobodnemu poruszaniu się osób z niesprawnościami ruchu (inaczej jest w drugim kampusie), to w pokojach pracowników jest bardzo ciasno. Budynek, który początkowo miał służyć mniejszej liczbie jednostek naukowo-dydaktycznych, obecnie służy faktycznie bardzo licznym jednostkom, a więc miejsca jest mało. Ma to znaczenie dla jakości kształcenia, gdyż utrudnia komfortowe spotkanie się pracowników dydaktycznych ze studentami. Po czwarte, w dobrze zorganizowanej sali komputerowej jest zbyt wiele niesprawnego sprzętu. Po piąte, w bardzo czystym i dobrze zaopatrzonym barku dla studentów i pracowników, liczba krzeseł jest zbyt mała, co widoczne jest w porze obiadowej. Ceny posiłków i ich jakość nie budzą zastrzeżeń studentów. Po szóste, obsługa szatni nie jest życzliwa dla studentów. Władze zdają sobie jednak sprawę z problemów, a więc istnieją szanse poprawy sytuacji. Po siódme, zdaniem studentów problemem jest brak internetowej sieci bezprzewodowej na Wydziale oraz większej liczby miejsc siedzących na korytarzach. Po ósme, studenci wypowiadający się o bazie sportowej mieli podzielone zdania. Część z nich uczęszcza na zajęcia w miejscach, w których warunki nie sprzyjają rozwojowi fizycznemu, a ich standardy higieniczne również budzą zastrzeżenia. Druga część studentów, uczęszczająca na inne zajęcia, wyrażała zadowolenie z obiektów sportowych.

Wnioski:

Ogólne wyposażenie budynku Instytutu i sal dydaktycznych można uznać za dobre. Uczelnia zapewnia studentom odpowiednie warunki do studiowania, a budynek Wydziału jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Studenci są zadowoleni z bazy dydaktycznej, z wyjątkiem „drobiazgów” – stanu krzeseł w salach wykładowych, liczby krzeseł w barze, postawy szatniarzy, braku WiFi, niesprawnych komputerów w pracowni komputerowej.

Wnioski dotyczące Części VI:

Baza dydaktyczna w IS UKSW jest zasadniczo wystarczająca.

Część VII. Sprawy studenckie

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni

Regulamin Samorządu Studenckiego został przeanalizowany pod kątem zgodności z Ustawą i Statutem Uczelni przez jej Senat, co zostało potwierdzone odpowiednią dokumentacją przedłożoną podczas wizytacji. Jest to zgodne z art. 202 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepisy Regulaminu są skonstruowane poprawnie i w sposób jasny określają wybór, funkcjonowanie oraz kompetencje poszczególnych organów samorządu studenckiego.

Przedstawiciele studentów są powoływani na członków Senatu Uczelni, a liczba ich spełnia zawarte w art. 67 ust. 4 ustawowe minimum. Studenci wchodzi również w skład poszczególnych komisji uczelnianych, takich jak Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich czy Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Na uwagę zasługuje jednak fakt iż liczba przedstawicieli studentów i doktorantów wchodzących w skład Rady Wydziału nie spełnia ustawowego minimum wynikającego z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i wynoszącego 20% składu Rady. W losowo wybranych listach obecności z posiedzeń Rady Wydziału udział przedstawicieli studentów i doktorantów wahał się od 11 do 19% składu Rady. Zwrócił również uwagę fakt dużej rotacji studenckich członków Rady Wydziału (w ciągu 2009 i 2010 roku zmienił się 3 razy).

W trakcie wizytacji zostały udostępnione stosowne dokumenty, stwierdzające prawidłowe przeprowadzenie wyborów do Samorządu studenckiego. Studenci są powoływani na członków komisji stypendialnych, gdzie stanowią większość składu orzekającego, co jest zgodne z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Uczelnia nie przedstawiła stosownej uchwały samorządu studenckiego dotyczącej zaopiniowania planów studiów i programów nauczania na kierunku socjologia.

W trakcie przeprowadzonej wizytacji nie uzyskano informacji dotyczących funkcjonowania Wydziałowej Rady Studenckiej przed wyborami, które miały miejsce w listopadzie 2010. Nowo wybrana Wydziałowa Rada Studencka dopiero zaczyna organizować swoją pracę. Do chwili obecnej nie posiada własnej siedziby, tablicy ogłoszeń, ani środków na działalność. Nie nawiązała jeszcze współpracy z władzami wydziałowymi.

Wydziałowa Rada Studencka wyraża chęć działania w postaci animacji życia kulturalnego studentów WNHIS.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki

System przyznawania pomocy materialnej jest w UKSW jasny i funkcjonuje prawidłowo. W Uczelni funkcjonują Komisje Stypendialne, zarówno pierwszej jak i drugiej instancji. Są one powoływane zgodnie z przepisami Ustawy. W obu komisjach studenci stanowią większość, co jest zgodne z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Kwoty stypendiów studenci ocenili jako zbyt niskie i niewystarczająco zróżnicowane.

Decyzje o przyznaniu stypendium studenci otrzymują w trojaki sposób: poprzez informację w Dziale Pomocy Materialnej, mieszczącym się przy ul. Dewajtis, w systemie USOS oraz listownie. Decyzje w indywidualnych sprawach studenckich podejmowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Stypendia wypłacane są regularnie na konta studentów. Studenci zwrócili uwagę na zbyt skomplikowany proces ubiegania się o miejsce w domu studenckim.

Studenci niepełnosprawni mogą liczyć na pomoc pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych, który w ich odczuciu jest kompetentny i dobrze pełni swoją funkcję.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym

Uczestnikami spotkania byli studenci studiów stacjonarnych (około 50), którzy reprezentowali różne lata studiów. Zdecydowana większość żaków pozytywnie oceniła Uczelnię oraz jej kadre dydaktyczną. Nauczyciele akademicy na zajęciach często używają nowoczesnego sprzętu multimedialnego. Żacy na pierwszych zajęciach otrzymują zakres tematyczny oraz kryteria zliczania przedmiotów. Program praktyk obowiązujący na kierunku socjologia został oceniony pozytywnie.

Studenci zgłaszali fakt zbyt późnego podawania do informacji planu zajęć, co znacznie utrudnia im organizację czasu. Ich zdaniem warto zastanowić się nad poziomem zajęć z lektoratów, w których nie ma grup początkujących, co powoduje, że studenci z szerokiej gamy języków ograniczają się do wyboru głównie języka angielskiego. Również został zasygnalizowany problem zbyt małej liczby godzin lektoratów oraz zajęć wychowania fizycznego. Studenci negatywnie ocenili funkcjonowanie systemu USOS, w którym ich zdaniem nie ma potrzebnych informacji (m.in. sylabusów), przedstawiali problemy związane z internetowymi wnioskami wysyłanymi poprzez system, jak również notorycznie powtarzające się problemy techniczne systemu informatycznego.

Studenci wyrażają małe zainteresowanie wymianami studenckimi z innymi ośrodkami. Spowodowane jest to m.in. nikłą świadomością na temat programów wymiany – żadna z osób obecnych na spotkaniu nie знаła informacji na temat programu MOST, a tylko jedna osoba uczestniczyła w programie Erasmus. Działalność Biura Współpracy Międzynarodowej została jednak oceniona pozytywnie i określona jako pomocna.

Należy zwrócić uwagę na problem funkcjonowania szatni, której, zdaniem studentów, obsługa jest nieprzyjemna.

W opinii studentów proces ankietyzacji jest niezwykle ważnym czynnikiem systemu podnoszenia jakości kształcenia na Uczelni. Jednak tylko jedna osoba w trakcie trwania toku studiów miała możliwość wypełnienia ankiety.

Wnioski dotyczące Części VII

Studenci pozytywnie oceniają wizytowany kierunek. Uczelnia powinna jednak zadbać o lepsze spełnienie oczekiwań studentów w zakresie przeprowadzanej ankietyzacji. Sugeruje się władzom dziekańskim udzielenie pomocy studentom w celu rozwoju samorządności na

szczeblu wydziałowym. Wydział przestrzega podstawowych praw studentów jak również stwarza warunki niezbędne do zdobywania wiedzy przez studentów. Jednak należy zwrócić uwagę na szereg problemów wymienionych w Raporcie, które władze Wydziału powinny rozwiązać.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart egzaminacyjnych i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa

Album studenta – jest prowadzony w Uczelni centralnie i zawiera wszystkie wpisy zgodnie z wymaganiami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. ***Zaleca się wpisywanie do albumu studenta pełnej nazwy podstawowej jednostki organizacyjnej Uczelni oraz kierunku studiów, na który student został przyjęty.***

Księga dyplomów – podobnie jak album studenta, prowadzona jest jedna księga dyplomów dla wszystkich absolwentów Uczelni. Do księgi dokonuje się wpisów zgodnie z wymaganiami § 11 ust. cytowanego rozporządzenia.

Przebieg studiów jest dokumentowany zgodnie z wymaganiami § 10 rozporządzenia w protokoły zaliczenia przedmiotu, kartach okresowych osiągnięć studenta oraz indeksach. *Wskazane jest uzupełnienie w indeksach wpisów dotyczących punktacji ECTS.*

W trakcie wizytacji analizie poddano losowo wybrane teczki studentów, tj: nowo przyjętych, powtarzających rok, przebywających na urlopie, skreślonych z listy studentów, absolwentów, osób przeniesionych z innej uczelni. W aktach osobowych studentów znajdują się dokumenty wymagane od kandydatów na studia, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego stanowiące podstawę do podjęcia decyzji o przyjęciu na studia, dokumenty związane z procesem immatrykulacji, przebiegu studiów i jego zakończenia.

W dokumentacji stwierdzono następujące uchybienia:

- brak formalnej decyzji w teczkach studentów urlopowanych - udzielona zgoda na podaniu studenta nie wyczerpuje formy przewidzianej przepisami art. 107 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego dla decyzji administracyjnej, udzielonej na podstawie przepisów art. 207 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.,
- dyplomy i suplementy nie są sporządzane i wydawane absolwentom w terminie określonym w § 12 cyt. rozporządzenia tj. w terminie 30 dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego, ponadto do dnia wizytacji, do wielu dyplomów nie zostały jeszcze wystawione suplementy, co stanowi dalsze naruszenie wspomnianego przepisu,
- incydentalne braki w protokołach z przeprowadzonych egzaminów dyplomowych (tj. brak wpisanego ostatecznego wyniku studiów), stanowią o nie spełnieniu wymagań § 11 ust. 2 rozporządzenia.

Wnioski dotyczące Części VIII:

Dokumentacja przebiegu studiów poza uchybieniami wskazanymi w niniejszej części raportu prowadzona jest w sposób zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa

Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. W zakresie wymienionych uchybień konieczne jest podjęcie działań naprawczych zmierzających do ich usunięcia i dostosowania do przepisów ustawy i/lub rozporządzenia.

Część IX. Podsumowanie

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta			X		
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia			X		
Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem				X	
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			X		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce oraz ewentualne zalecenia

Obowiązujące w Uczelni regulaminy dotyczące spraw studenckich są przejrzyste i w jasny sposób wyjaśniają regulowaną materię. Wzbudzają pewne zastrzeżenia, jednak w znaczny sposób spełniają wymogi ustawowe. Obserwując liczbę studentów na pierwszych latach studiów należy zauważyć, iż zwiększa się zdecydowanie liczba osób kształcąca się w formie stacjonarnej.

Koncepcja kształcenia i jej realizacja są zgodne ze stawianymi wymaganiami. Pewnej korekty wymaga opis sylwetki absolwenta, niezbędne jest stworzenie odrębnych opisów dla poszczególnych stopni kształcenia. Warta rozważenia jest modyfikacja sposobu rekrutacji na studia II stopnia i ujednolicenia regulacji dotyczącej uzupełnienia podstawowej wiedzy socjologicznej przez absolwentów kierunków innych niż socjologia. Należałoby dołożyć większej staranności przy merytorycznym przygotowaniu recenzji i ocen prac dyplomowych oraz poszerzyć zakres weryfikacji końcowych efektów kształcenia na egzaminie

dyplomowym o zagadnienia z socjologii wykraczające poza podjęte w pracy dyplomowej. Drobnymi korektami wymaga punktacja ECTS.

System sprawdzania efektów kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Słabą jego stroną jest skromna tylko weryfikacja osiągnięć końcowych, gdyż egzamin dyplomowy ogranicza się do pytań dotyczących samej pracy dyplomowej.

W IS UKSW jest w przygotowaniu nowy system, zapewniania jakości kształcenia. Obecnie w niewielkim stopniu są stosowane działania sprzyjające obiektywizacji i jakości kształcenia na kierunku socjologia. Proces ankietyzacji w Uniwersytecie nie funkcjonuje na razie w sposób poprawny. Głównym problemem jest zła tematyka pytań zawartych w kwestionariuszach. Studenci poruszyli problem braku dostępu do wyników ankiet oraz zbyt ogólnikowego formułowania pytań zawartych w ankiecie.

Wizytowana jednostka spełnia wymogi dotyczące kadry naukowej i podejmuje udane działania rozwoju tej kadry. Zauważa się jednak oznaki braku pełnej determinacji w tym względzie, co ujawnia się w uzyskiwaniu przez pracowników habilitacji z zakresu innego niż socjologia. Generalnie kompetencje osób prowadzących zajęcia znajdują na ogół potwierdzenie w publikacjach. W wystarczającym stopniu zapewniony jest fizyczny dostęp studentów do pracowników.

Ilościowe efekty działalności naukowej w postaci publikacji i konferencji są znaczące. Ich cechą jest interdyscyplinarny charakter, jednak dominują badania związane z wizytowanym kierunkiem. Wewnętrzny system finansowania jest skromny. Ostatnio zdynamizowała się działalność badawcza oparta o uzyskany grant. Stopień „umiędzynarodowienia” jest stosunkowo spory, gdy chodzi o działalność dydaktyczną oraz publikacyjną i konferencyjną (choć ta ogranicza się do jednego kraju), ale zdecydowanie niewielki w obszarze wymiany studenckiej i współpracy badawczej. Kontakty z polskim otoczeniem nie są silną stroną IS UKSW.

Baza dydaktyczna w IS UKSW jest zasadniczo dobra.

Studenci pozytywnie oceniają wizytowany kierunek. Uczelnia powinna jednak zadbać o lepsze spełnienie oczekiwań studentów w zakresie przeprowadzanej ankietyzacji. Sugeruje się władzom dziekańskim udzielenie pomocy studentom w celu rozwoju samorządności na szczeblu wydziałowym. Wydział przestrzega podstawowych praw studentów jak również stwarza warunki niezbędne do zdobywania wiedzy przez studentów. Jednak istnieją też problemy, wskazane w Raporcie.

Dokumentacja przebiegu studiów poza wskazanymi wcześniej uchybieniami prowadzona jest w sposób zgodny z przepisami. W zakresie wymienionych uchybień konieczne jest podjęcie działań naprawczych zmierzających do ich usunięcia i dostosowania do przepisów ustawy i/lub rozporządzenia.

Kraków 8 stycznia 2011 r.

Sporządził na podstawie raportów częściowych

Janusz Mucha

W odpowiedzi na raport Władze uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, nie uzasadniając one jednak zmiany uprzednio sformułowanych ocen.